Ner 36.

ŚRODA. 11 Listopada 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie z rana o godzinie dziesiątéj, wyjąwszy Niedziele i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera przedają się oddzielnie wcenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

Gdy liczba Prenumeratorów i osób biorących Numera oddzielne, przeszła wszelkie oczekiwania nasze, przymuszeni jesteśmy donieść, iż zabrakło nam niektórych Numerów pierwszego miesiąca. Osoby chcące prenumerować na miesiąc Listopad i Grudzień, raczą się udać do Kollektorów Gazety Codziennéj, których do przyjęcia takiéj prenumeraty upoważniamy. Prenumerata na dwa miesiące kosztować będzie 6 Złp. i gr: 20.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

z Warszawy dnia 10 Listopada.

— Z Dziennika Praw. —

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA I.

Cesarza Wszech Rossji Króla Polskiego. etc. etc. etc.

Xiążę Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważając, że zgromadzenie Xięży Pijarów, tak z własnego powołania jako też z przeznaczenia Rządu, trudni się wychowaniem i nauczaniem młodzieży; że fundusze jego z natury i przeznaczenia swego, są istotnie funduszami szkolnemi, że od niezawodnego wpływu dochodów w terminach oznaczonych, zależy porządek i sposób utrzymania znacznej liczby przeznaczonych mu szkół publicznych; chcąc zatém do dłużników ociągających się z opłatą procentu od summ Xiężom Pijarom należących się, te same środki szybkie i skuteczne zastosować, jakie są przepisane przeciw Dłużnikom summ szkolnych, Pojezuickiemi zwanych, a przytém uniknąć wszelkiego pokrzywdzenia, jakieby zdarzyć się mogło, przez zastosowanie tych samych środków do przypadków nie zupełnie równych, na przełożenie Kommissji Rządowéj Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Prowizje od summ na majątku nieruchomym zabezpieczonych, należących się zgromadzeniu Xięży Pijarów, płacone będą odtąd za kwitem tegoż zgromadzenia wizowanym przez Kommissarza Obwodu, w którym położony jest majątek długiem obciążony, i ściągane będą w przypadku niezapłacenia, drogą administracyjną.

Artykuł 2. Exekucja jedynie za oka-

zaniem kwitu wyżéj opisanego, cofniętą być może.

Artykuł 3. Gdyby miał wyniknąć spór, o należność kapitału, bądź w całości, bądź w części, lub o ilość procentu; rozstrzygnienie takowego sporu odesłaném będzie do drogi sądowéj, bez wstrzymania exekucji administracyjnéj co do procentów, w którym to razie na przypadek wygranéj przez dłużnika sprawy, ilość procentu nienależnie ściągniętego, zwróconą będzie dłużnikowi bez zwłoki wraz z kosztami.

Artykuł 4. Toż samo dziać się będzie w przypadku, gdyby wszczęty był spór o pierwszeństwo summy Xięży Pijarów przez wierzyciela lub wierzycieli hypotekowanych, ubiegających się do dóbr wspólnego dłużnika, niewystarczających na ich zaspokojenie.

Artykuł 5. Co się dotycze funduszów, których bezpieczeństwo nie jest opartém na majątku nieruchomym, jeżeli zgromadzenie Xięży Pijarów teraz takowe posiada, lub na przyszłość uzyska, te mają być drogą sądową od dłużników ściągnięte, i na dobrach nieruchomych pod warunkiem exekucji administracyjnéj lokowane.

Artykuł 6. Dzierżawa z dóbr, komorne z domów, należących się Xiężom Pijarom, ściągane będą również drogą administracyjną; lecz rozwiązanie sporów należeć będzie do drogi sądowéj, skoro te wypływają z umów i kontraktów przed ogłoszeniem niniejszego postanowienia zawartych. — Gdy zaś spór wyniknie z umów i kontraktów, o dzierżawę lub komorne, po ogłoszeniu niniejszego postanowienia zawartych, tedy rozwiązanie takowego sporu należeć będzie do drogi sądownictwa administracyjnego.

Wykonanie niniejszego postanowienia i umieszczenie w Dzienniku Praw, Kommissjom Rządowym, w czém do któréj należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnéj dnia 27 Października 1818 roku.

(podpisano) ZAJĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia (podp:) Potocki.	Radca Sekr: Stanu, Jenerał Brygady. (podp:) Kossecki.

ROZKAZ DZIENNY
do Wojska Polskiego

w Kwaterze Głównej w Warszawie. *dnia* 25. *Listopada* 1818.

Za Najwyższym Rozkazem.

Najjaśniejszy Cesarz Jmć i Król najłaskawiej ozdobić raczył orderami, jak następuje:

Śtej Anny 2giéj Klassy z Sztabu głównego, części Kwatermistrza Jeneralnego, Podpółkowników: Bojanowicza i Hauke.

Sgo Włodzimierza 4téj Klassy, Kapitana Indżynierów Kołaczkowskiego.

Stosownie do decyzji Najjaśniejszego Cesarza JMci i Króla.

Postępuje na wyższy stopień.

W Sztabie głównym: W części Kwatermistrza Jeneralnego, Kapitan Koss, na Podpułkownika.

Otrzymuje żądaną Dymissję.

W piechocie: Wykreślony z Kontrol Rozkazem dziennym z dnia 21 Marca 1817. r. z pułku 1go strzelców pieszych, Kapitan Józef Bieńkowski.

Z Rozkazu i w niebytności Naczelnego Wodza (podpisano)
Jenerał piechoty ZAJĄCZEK.
Zgodno z oryginałem:
Jenerał, Szef Sztabu Głównego
Tóliński.

Kommissja Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, chcąc zapobiec, aby wolność druku, to nieocenione dobrodziejstwo, artykułem 16 Konstytucji zawarowane, w żadnym względzie przez nadużycie znieważonem nie było; reskryptem swoim z dnia 3 Listopada 1818 roku, ostrzegła wszystkie drukarnie, ażeby żadnego pisma jakiéjkolwiek objętości, nie przyjmowały do druku nieznając dowodnie nazwiska jego autora, aniteż nie wydawały żadnego dzieła bez oznaczenia swego nazwiska. Również ostrzega Księgarzy i wszelkich przedających, ażeby do swego handlu nieprzyjmowali książek i pism drukowanych nieznając z pewnością autora, lub drukarni, z któréj wyszły; na przypadek bowiem dostrzeżonego w drukowaném piśmie i dowie-

dzionego wykroczenia przeciw ustawom krajowym, podlegać będą odpowiedzialności.

Kommissja przeznaczona do rozdzielenia wsparcia zostawionego przez N. Cesarzowę, Matkę N. Pana, obwieściła na dniu 31 Października r. b. aby osoby, które zaniosły do N. Pani prośby o wsparcie udały się przed dniem ostatnim Listopada r. b. do JJXX. Proboszczów parafji Sgo Jędrzeja i Sgo Krzyża, którzy są upoważnieni do rozdzielenia takowego. Po upłynieniu wskazanego terminu, wsparcie wyznaczone, Szpitalowi Dzieciątka Jezus, oddaném będzie.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji ogłosiła pod dniem 31 Października, iż kobierce w różnych deseniach nieustępujące Angielskim, wyrobione w rękodzielni krajowéj, są wystawione na przedaż, w fabryce rządowéj na Solcu Nro 3041 tudzież u JP. Czabana na rogu Senatorskiéj i Miodowéj Ulicy.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

z Londynu 24. Października.

Czytamy w dzienniku Milledgeville artykuł następujący:

„ Rozchodzi się wieść, iż zdania Członków Kongressu w Washyngtonie były rozdzielone, gdy rozstrząsano zapytanie: czy uwięzić Jenerała Jackson, za nieposłuszeństwo rozkazom wydanym mu podczas wyprawy do Florydy. Wspomnienie zasług które położył dla Ojczyzny podczas ostatniéj wojny z Wielką Bretanią, mocno za nim mówiło; zapewne z tego powodu, nie oddano go pod Sąd. Mniemamy iż należy się powątpiewać, ażeby podobne myśli mogły mieć tyle wagi. Żaden człowiek nie powinien być tak wielki, żeby był wyższy nad prawo. Oklaski ludu upoiły bohatera Orleanu, równie jak Kommodora Perry. Zdaje się iż działa w przekonaniu że źle działać nie może. Ośmiela się roztrząsać na polu bitwy zapytania, które wyłącznie należą do Kongressu. Często pogardzał wyraźnemi rozkazami; grał rolę despoty wojskowego, i lubo ukrytym sposobem, przywłaszczał sobie władzę dyktatora. Czas otworzyć oczy ludów. Cezar, Kromwel, i Bonaparte, byli najwaleczniejszemi Obrońcami Kraju swego, a przecież go potym ujarzmili. Oby zuchwały, który w nieszczęściu publiczném, ośmieli się ich naśladować, znalazł nowego Brutusa na téj ziemi Wolnych, w téj ojczyznie śmiałych.

z Konstantynopola dnia 10. Października.

Prędkie i roztropne Rządu rozporządzenia, zniszczyły w samym zarodzie wszelkie bunty i niespokojności. Nie potwierdziły się wieści jakoby Halet i Calif-Effendy ściągnęli na siebie nienawiść nieposkromionego żołnierstwa. Pierwszy utrzymuje się ciągle w łaskach Panującego, drugi został dnia 1. b. m. powtórnie mianowany Wielkim Sędzią Romelji. Czausz-Basza (Marszałek Państwa) Hassan Taszyn Effendy mianowany został Prezesem Izby Obrachunkowéj. Aryf-Effendy który dotychczas zajmował to miejsce, wywiezionym został do Lemnos z Essad-Bejem. Były Minister Spraw Wewnętrznych Sejnol Abidin Bej, mianowanym Czausz-Baszą.

Dnia 27. przeszłego miesiąca, Wielki Wezyr w towarzystwie innych Ministrów Porty, odwiedził w Arsenale nowego Wielkiego Admirała, który go przyjął z największą okazałością. We dwa dni potém udał się do wsi Belgrad, i był przytomnym uroczystemu otwarciu nowego wodociągu tamże założonego, a ztamtąd do Bujukder gdzie dla ministrów dał ucztę wspaniałą.

Wielki Sułtan co tydzień poświęca dwie godziny strzelaniu z łuku, co jest najulubieńszą jego zabawą. Właśnie gdy się tém zatrudniał dnia 3. t. m. nad Ok-Majedan, doniesiono mu o pożarze który wybuchnął w Bezuktasz niedaleko pałacu letniego. Wsiadł natychmiast na najlżejszego konia, i przybiegł na ratunek, lecz pomimo jego przytomności, gwałtowność wiatru zniweczyła wszelkie środki zaradcze, i blisko 80 domów stało się pastwą płomieni: jednakże pałac letni nie jest uszkodzony. Pożar ten trwał tylko godzin 5.

Hrabia Schladen Minister Pruski przybył tu 27 przeszłego miesiąca, 5. bieżącego

przesłał swoje plenipotencje Ministrom, a onegdaj odwiedził go Drogoman Porty.

Według ostatnich wiadomości z Alexandrji, Rządca Egiptu odebrał szczęśliwą wiadomość o zwycięstwie, które syn jego odniósł nad Wehabitami, i o dobyciu szturmem miasta Derich ich stolicy. Osada zamknęła się w bliskiej twierdzy i najuporniej się broni. Derich jest miasto wielkie, ludne i bogate, leży w żyznej równinie o sześć dni marszu od Bassory, a o dwanaście od Bagdadu. Przed wtargnieniem Wehabitów podlegało rządowi tego ostatniego miasta, i płaciło 500,00 piastrów rocznego haraczu.

BIBLJOGRAFJA

Literatura Niemiecka. Wybór nowych Ballad i Dum w 4. Tomach -- przez Fryderyka Rassman.

Północne narody mają szczególniejszą skłonność do smutnych poezji. Jch dumy i ballady pełne uczuć tkliwych, mają w sobie cóś unoszącego duszę człowieka. Czyli głoszą sławniejsze przodków czyny, czy pamiętne miejsca, czyli opiewają o miłości lub przyjaźni, zawsze słodka melancholja rozlaną jest w ich śpiewie. Ten gust melancholji przechodząc do narodów południowych, to zyskał na sztuczniejszém oddaniu, co utracił na naturalności. I tak pieśni Trubadurów mają już więcéj żywości, sztuki i wesołości, gdy tym czasem śpiewy północne najczęściej tylko tkliwe i razem smutne uczucia malują.

Ten Wybór Ballad i Dum, składa się po większej części z wyjątków z Göthego, Szyllera, Kinda i Szlegela. Dobór jest trafny.

Rocznik Wirtemberski wydawany przez Memmingera.

Cel tego pisma, jest opisywać szczerze, otwarcie i dokładnie, to co najbardziéj godnego Pamięci stało się w upłynionym roku w Królestwie Wirtemberskiém, tak we względzie politycznym, fizycznym, statystycznym, jak i moralnym. Zamiar tego pisma tę ma wielką korzyść, iż naoczny świadek wystawia potomności w krótkiém objęciu Kronikę rokn czyli rzetelny rys najciekawszych zdarzeń, którychby późniéj może nadaremnie, a przynajmniej z trudnością szukać musiano. Prawda, że przy dzisiejszej obfitości Dzienników, Gazet i innych pism perjodycznych, rzadko jakie ciekawe zdarzenie dla potomności zaginie; jednakże miło jest i tegoczesnym i późniejszym czytelnikom, znaleść w jednėm piśmie zebrane wszystko, co obchodzić i dotykać może każdy kraj w szczególności. Przykład rocznika Wirtemberskiego powinienby być naśladowanym we wszystkich narodach.

Rocznik Wirtemberski podzielonym jest na dwa oddziały. Oddział pierwszy zawiera: Rzut oka na Statystykę Kraju Wirtemberskiego. Oddział drugi zawiera Kronikę upłynionego roku. W oddziale drugim umieszczony jest piękny opis nadzwyczajnéj drogości, która w pierwszych miesiącach do tego stopnia doszła (czemu może potomność wiary dać nie zechce) iż funt cukru był tańszy od funta pszennéj mąki. Pod artykułem Umiętności wychwala Autor dobroczynne zamiary Rządu, który przez ogłoszenie Wolności Druku, przyczynił się do roskrzewienia Nauk. W tymże rozdziale opisane są ciekawsze wypadki, anegdoty i zwyczaje Wirtemberskie.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	10 częś: li:			łokcie	cale
10. Listop.		5	27.	9	7	Północno - wschodni.	Śnieg.		11

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kiciński J. Morawski